

DAAR BOVEN IS RUST.

Dáár boven is rust! O dit deakbeeld heeft magt,
Om de grootste zorg hier op aard te verzachten.
't Is een lichtstraal te midden van donkere nacht,
Gelijk 't vaderlijk huis den zwerfer blijft wachten.
Het heelt alle zorg, vertrouwt ons het hart
Geneest alle droefheid, verbant alle smart.

Hoe zalig die troost! ja, daar boven is rust!
Één glimlach van hoop kan de tranen na droogen,
Als de engel des doods ons de lippen eens kust,
Dan wordt ons de borst door geen smart meer bewogen;
Niet als de lach, dien de mond hier vertoont,
Om smart te verbergen die innerlijk woot.

Dáár boven is rust! Vliegt hier 't zaligendat uur
Voorbij als der leste kortstondige bloemen.
Dáár boven heerscht vreugd van oneindigen duur,
Dáár mag men op stoorlooze zaligheid roemen;
Dáár zijn wij bevrijd van het zondige hart,
Dáár heeft liefde geen zorg, en 't leven geen smart.

Dáár boven is rust! Als ons alles ontviel,
Als wij hier op aard zoo veel dierbaars bewenen,
Zoo is die gedachte een balsem der ziel,
Dáár boven is 't leed toch voor eeuwig verdwenen.
Wij zijn dan vereenigd met Hem onzen Heer,
En vreesen voor droefheid en scheiding niet meer.

Hoe heerlijk dat troostwoord: dáár boven is rust!
Hoe hijgt steeds het hart om daarbinnen te snellen!
Dáár is men zich moeite noch zorgen bewust,
Daar boven kan zonde noch wereld meer knellen,
Hoe zalig de ziel aan die hemelse kust,
De woeling der aarde, voor hemelse rust.

Naar het engelsch. ANNA.

VOOR DEN ONDERWIJZER.

JUNIJ. — DERDE WEEK.

God zegent Noach en zijne zonen. Gen. 9: 1-16.

Den zegen dien God Noach en den zijnen uit genade schenkt, noemt Hij zelf een »verbond.» (6: 18; 9: 9), waarbij Hij zelf zich ongehouden »verbindt» om Noach, den nieuwen stamvader der menschen (verg. 1: 28), en in hem diens nageslacht te zegenen. Hierbij onderscheide men:

1^e. De verbonds-verordening (vs. 1-7), waarbij men opmerke de wederinstelling van het huwelijk (vs. 1, 7) — de heerschappij over het gedierte, hoewel, en dat niet zoo als bij Adam, door vrees en verschrikking (vs. 2), evenwel zonder regt van het te mishandelen, wijl het ook in het verbond is opgenomen (vs. 9, 10), — het verloop om vleesch te eten bij behoefte aan een krachtiger voedsel dan melk en plantenkost (vs. 3), hoewel met beperking (vs. 4), te meer omdat bloed het uiterlijk teeken en middel der schuldverzoening was (Lev. 17: 10-12; Deut. 12: 23), — de instelling van de overheid, tot straffe der kwaaddoeners (vs. 4-6; verg. Rom. 13); instellingen waardoor de vroegere voor en door den zondloed verbroken orde van zaken gewijzigd en uitgebreid hersteld werd.

2^e. De verbondsbelofte (vs. 11; verg. 8: 21, 22), nu reeds meer dan vierduizend jaren door God gehouden; waarbij de onderwijzer aanmerke en door voorbeelden opheldere hoe God al zijne beloften trouwelijk houdt — ook zijne bedreigingen vervult. Werd de oude wereld verdeeld

om te strekken tot een gedenkteeken van Gods regtvaardigheid, deze wereld is tot op den huidige dag in stand gehouden, als een gedenkteeken van zijne genade.

3^e. Het verbondsteeken: de regenboog (vs. 12-17), Ps. 89, 38 »de getrouwe getoete in of aan den hemel» geheeten (Verg. Rijmvs. vs. 15); waarop God later nog zinspeelt Jes. 54: 9, 10; Jer. 33: 25, 26. Tot op den huidige dag betuigt en toont de regenboog ons Gods trouw en liefde. Reeds onze heidensche voorouders noemden den regenboog »eene brug, langs welke de goden uit den hemel op de aarde nederdaalen.» (Geen regenboog zonder wolken; en hoe donkerder de wolken, hoe helderder de regenboog, hoe schitterender zijne kleuren!)

Volgens regt zou de onheilige en onreine mensch voor eeuwig verwijderd geweest zijn van den God, die in een licht van vlekkelooze heiligheid woont. Maar God is weder de eerste om den zondaar te naderen. Hij is genadig en barmhartig. Die genade betoont Hij in de belofte: er zal geen zondvoed meer komen, ofschoon de mensch dien ook weer duizendvoudig verdient had, en in die tweede toezegging: »Voortaan al de dagen der aarde zullen zaaijng en oogst, enz. niet ophouden.» Zoo is dan nu ook de regenboog een getuige van Gods genade. Zóó zelfs dat God dit teeken voor zichzelf bestemde; hoewel Hij zonder dit zijn verbond niet zou vergeten hebben. Hoe voorkomend is de Heer in zijne nederbuigende genade! Hij steit voor zichzelf een teeken, opdat wij toch zouden gelooven, dat Hij inderdaad goed en barmhartig is! Zoo komt God ons klein geloof te hulp! Dat wij Hem dan leeren vreesen, liefhebben en vertrouwen! Welk eene vaste verzekering geeft God den zwakken mensch van zijne onveranderlijke trouw aan zijn eigen verbond! Maar het wel: zonder openbaring kan deze genadige verzekering niet gekend worden: en zonder geloof kan zij ons niet baten.

JUNIJ. — VIERDE WEEK.

Abram gelooft en wordt gezegend. Gen. 15.

Abram — uit Seths nakomelingschap, door God op 75 jaren ouderdom met Sarai uit het land der Chaldeen in Kanaän overgebracht, met de belofte van eene erfelijke bezitting van dat land voor zijne nakomelingen — Abram, die reeds vele blijken van vertrouwen op God en diens beloften had gegeven, en laatstelijk eene schitterende zegepraal op de vijanden van Sodom had behaald, waarbij hij zoowel van moed als van edelmoedigheid en belangeloosheid de onduidelzinnigste bewijzen had geleverd. — Abram had in zijn hart met inwendige aanvechtingen, twijfelingen en bedenkingen te worstelen. (»Vrees niet enz.») In een slapeloos nacht openbaart de Heer zich aan hem in een gezigt, en bemoedigt hem. Hij herinnert hem (»schild») dat die hem in den overwinningsoorlog, tegen vier koningen gevoerd, beschermd had, hem verder zou beschutten, en Hij zelf zijn »loon» zou zijn. God belooft zichzelf aan hem: eene volheid van geestelijke zegeningen en de aardse als toefgift. (vs. 1). — Abram klaagt (vs. 2, 3), hij had gehoopt op een eigen zoon, dien had hij en kreeg hij maar niet, en nu zou (vreesde hij) »de zoon van zijn huis» (d. i. huisbezorger), de slaaf Eliezer, dien hij als zijn kind zou moeten aannemen, zijn erfgenaam zijn. (Alhoewel wij nooit over God mogen klagen, hebben wij evenwel vrijheid aan Hem te klagen, Hem onzen drnk en aanvechtingen bekend te maken). Hier schijnt alle herinnering aan Gods belofte verdwenen te zijn, het vertrouwen voor twijfeling en vrees plaats gemaakt te hebben. Het antwoord van God is bevestigend (vs. 4). Nog is het donker voor zijne oogen. God leidde hem uit naar buiten, en zeide: »Zie nu op naar den hemel en tel de sterren, indien zij ze tellen kunt; — zoo zal uw zaad zijn» (vs. 5). Treffend zinnebeeld: nacht daar buiten en ook binnen in Abrams hart; maar het licht eenmaal door Gods woord te voorschijn geroepen schijnt in de duisternis: in den nacht vonkelen de sterren. God belooft meer dan Abram durfde en kon wenschen: niet enkel een zoon uit zijnen lijve, maar zelfs een groot ontelbaar volk. De sluimerende herinneringen ontwaken bij Abram met nieuwe kracht; helder licht vangt de duisternis, de vrees verdwijnt: vrede en vreugde komen weder bij hem in: Abram geloofde in den Heer (vs. 6). Hoewel de zaak reeds 3: 20 bij Abram wordt opgemerkt, en nog vroeger reeds bij Abel (Hebr. 11: 4), wordt hier voor het eerst in de H. S. het woord »geloof» gebezigd. Het hebr. woord beteekent ook: »vast, bevestigd zijn;» en het geloof is dan volgens de afleiding niet alleen een toestemmen, voor waar houden, maar veelmeer het onbepaald vertrouwen op den Heer en op zijn woord, ook dan als de natuurlijke loop der dingen alle verwachting schijnt te bespotten. Abram geloofde zonder te zien. En Hij rekende het hem tot gerechtigheid. Om der wille van dat geloof nam God hem voor regtvaardig aan (Rom. 4: 4); was hij in de schatting van God, niettegenstaande zijne zonden en tekortkomingen, zoo volkomen als de mensch in zijne betrekking tot God zijn moet. Dit deed God uit genade, Abram had het niet verdiend (Rom. 4: 1-8).

Vs. 7-12, 17. Geeft God Abram-nog nader berigt aangaande diens nakomelingschap, door middel van eene zin-

nebeeldige offerande, die hij op Gods bevel doen moet, en sluit een verbond met hem. Ook Jer. 34: 18 enz. vinden wij melding gemaakt van deze wijze van verbondsluiten. Een dier werd doorgedeeld, en beide partijen gingen door het midden der gedeelde stukken heen, als teken van onderlinge eenheid. Hier worden de verschillende diersoorten genomen, die uit de reine den Heer geouffert moegen worden, als vertegenwoordigers van het gehele nakroost van Abram, dat den Heer gewijd zou zijn. De beteekenis van dit gezigt blijkt uit vs. 16, 18-21. Hun ouderdom (drie jaren) ziet waarschijnlijk op de drie geslachten (vs. 16), die in Egypte verdrinking zouden lijden voordat de plechtige toewijding plaats greep. Gelijk de vogelen op het aas vielen, zoo zouden de nakomelingen van Abram op de tot aas geworden kanaänitische volken vallen, als strafwerktuigen van God, hetgeen door het vuur (vs. 17) wordt aangeduid. Maar eerst moesten zij zelve door angst gaan in de 400 jaren der vreemdelingschap. Die 400 jaren zien echter niet enkel op de verdrinking in Egypte, maar op den geheelen tijd der vreemdelingschap, die ook reeds gedurende het verblijf in Kanaän plaats vond. Van Abrams togt uit Mesopotamie tot op dien van Israël uit Egypte zijn volgens Gal. 3: 17 verlopen 430 jaren; van Isaaks geboorte (25 jaren na Abrams komst in Kanaän), van waar af hier (vs. 13) is gerekend, vermits er van Abrams zaad of nakomelingschap sprake is, zijn dan tot op den uittogt uit Egypte 403 jaren, of in eene ronde som 400 jaren verlopen.

Vs. 15. Dit geeft duidelijk een voortbestaan na den dood te kennen, (want Abrams vaderen waren buiten Kanaän begraven) en onderstelt dat deze vaderen nog ergens anders leven.

Vs. 16. Amoriten vertegenwoordigen hier het geheele kanaänitische volk. Israël had geen menschelijk, wel (krachtens de hun geschonken belofte) een goddelijk regt op Kanaän. Uit genade ontving Israël van God dit land, naar regt hadden de Kanaänieten het verbeurd.

Vr. 18. De grenzen in het algemeen, van den egyptischen Nijlstrom tot den Eufrat.

(Bij de bewerking van de twee laatste weken van Junij heb ik gebruik gemaakt o. a. van het voortreffelijke werk van J. Nissen, getiteld: »Praktische handleiding bij het onderwijzen in de Bijbelsche geschiedenis, voor Scholen en Huisegezinnen, vrij bewerkt door L. H. T. en K. F. Creutzberg.» waarvan eene tweede verbeterde uitgaaf is aangekondigd; ook omdat ik den zondagschoolonderwijzer dit handboek niet genoeg kan aanbevelen.)

T. M. L.

NIET ALLEEN.

GEDACHTEN OP HET ZIEKBED.

En Jezus kwam, als de deuren gesloten waren. Joh. 20: 26.

Jezus, HEILAND, nimmer verre,
't is mij zelfs in krankheid goed,
Want uw liefde mengt in 't lijden
Troost en kracht zóó wonderzoet.
'k Hoor uw fluistren:
»Gij zijt mijn!»
Amen, 'k wil ook
De uwe zijn.

WACHTER, die nooit slaapt of sluimeri,
'k Veel, dat Gij nabij mij waakt,
Dat uw arm mij steunt en koestert
En mij vrees onmogelijk maakt.
'k Hoor uw fluistren:
»Gij zijt mijn!»
Amen, 'k wil ook
De uwe zijn.

LEIDSMAN, dag en nacht mij leerend
Wat Gods eeuwig waarheid wil,
Maakt Ge alle eigen wil of twijfeling
In mijn vleeschlijk harte stil.
'k Hoor uw fluistren:
»Gij zijt mijn!»
Amen, 'k wil ook
De uwe zijn.

Heer, VOLEINDER van 't geloofswerk,
Dat ons God behagen doet,
Door uw bloed en Geest geheiligd
Juicht mijn hart in liefdesgloed:
»Dierbre Jezus,
Gij zijt mijn,
'k Zal voor eeuwig
De uwe ook zijn.»

Naar 't engelsch.

C. S. A. v. S.